

Direktoratet for
e-helse

Programstyremøte program digital samhandling

Møte 6/2021

20.10.2021

Programstyret for program digital samhandling

Hans Löwe Larsen

Programmeier og leder av programstyret
Direktoratet for e-helse

Roger Schäffer

IT-direktør
Folkehelseinstituttet

Terje Wistner

Avdelingsdirektør e-helse
KS

Ole Johan Kvan

Enhetsleder IKT-koordinering
Helse Sør-Øst RHF

Thore Thommassen

Virksomhetsarkitekt
Hesledirektoratet

Kirsti Pedersen

Seksjonsleder
Oslo kommune

Bjørn Nilsen

IT-sjef
Helse Nord RHF

Odd Martin Solem

Divisjonsdirektør
Norsk Helsenett SF

Kristine Skjøthaug

Avdelingssjef e-helse og velferdsteknologi
Stavanger kommune

Per Olav Skjesol

IKT Sjef
Helse Midt-Norge RHF

Eirik Arnesen

Spesialrådgiver
Den norske legeförening
(Stedfortreder for Jan Emil Kristoffersen)

Kjetil Løyning

Leder e-helse Agder
Kristiansand kommune

Erik M. Hansen

Direktør Helse Vest IKT
Helse Vest RHF

Bente Christensen

Seniorrådgiver, Fag- og helsepol. avd.
Norsk Sykepleierforbund
(Stedfortreder for Merete Lyngstad)

Direktoratet for
e-helse

Godkjenning av innkalling

Sak 34/21

Godkjenning av innkalling | Agenda

Saksnummer	Sakstittel	Beskrivelse	Saksdokument	Type sak
34/21	Godkjenning av innkalling	1: Godkjenning av innkalling 2: Status aksjonspunkt		1: Tilslutning 2: Orientering
35/21	Status program	1: Status program 2: Orienteringssaker a) Strategi for informasjonssikkerhet og personvern b) Status styringsdokument	35-21 Status program	Orientering
36/21	Status dokumentdeling ved Norsk helsenett		denne saken er uten underlag	Drøfting
37/21	Revidert leveranseplan for TAG 2021 - 2022	Status gjeldende leveranseplan, forslag til revidering av plan og prioritering av nye behov	37-21 Revidert leveranseplan for TAG 2021-2022	Tilslutning
38/21	Revidert leveranseplan for NILAR for helsepersonell	Presentasjon av revidert leveranseplan, herunder prioritering av problemstillinger og kort prosjektstatus	38-21 Revidert leveranseplan for NILAR for helsepersonell	Tilslutning
39/21	Tilslutning til prinsipper for gjennomføringsstrategi og styringsmodell for steg 2	Prinsipper for gjennomføringsstrategi og styringsmodell for steg 2 som legges til grunn for det videre arbeid	39/21 Prinsipper for gjennomføringsstrategi og styringsmodell for steg 2	Tilslutning
40/21	Eventuelt			

Godkjenning av innkalling | Referat

Referat fra forrige møte

- Utkast referat sendt 22.sept, frist for innspill var 29.sept
- Godkjent endelig referat sendt 1. okt.

Innspill

- Ingen innspill ble mottatt

Direktoratet for e-helse

Utkast referat programstyremøte program digital samhandling

Møteleder: Hans Löwe Larsen, Direktoratet for e-helse

Dato: 14. sept. 2021

Møtenr.: 5/2021

Til stede: Ole Johan Kvan, Helse Sør-Øst RHF
Kirsti Pedersen, Oslo kommune
Kjetil Løyning, Kristiansand kommune
Odd Martin Solem, Norsk Helsenett
Thore Thomassen, HelseDirektoratet
Roger Schäffer, Folkehelseinstituttet
Per Olav Skjesol, Helse Midt-Norge RHF
Kristine Skjøthaug, Stavanger kommune
Bjørn Nilsen, Helse Nord RHF
Eirik Arnesen, Legeforeningen
Terje Wistner, KS

Forfall: Merete Lyngstad, Norsk Sykepleierforbund
Erik M. Hansen, Helse Vest RHF

Andre som var til stede: Erik Hovde, Direktoratet for e-helse
Kjersti Skavik, Direktoratet for e-helse
Elin Værnes Anthonisen, Direktoratet for e-helse
Thomas Grimeland, Direktoratet for e-helse

Til stede på sak: Kristian Berg Roksvaag, Direktoratet for e-helse, (sak 32/21)
Jarle Boland (Innleid), Direktoratet for e-helse, (sak 32/21)

Saksnummer	Agenda	Beskrivelse	Saksdokument	Type sak
28/21	Godkjenning av innkalling og referat	Godkjenning av innkalling og referat Status aksjonspunkt	Status aksjonspunkt	Tilslutning
29/21	Status program	1. Ny innretning på PS-møtene 2. Status program 3. Orienteringssaker <ul style="list-style-type: none"> • Organisering Kjernegrupper • Prosess styringsdokument • Forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader	29-21 Status program	Orientering

Direktoratet for e-helse
Postboks 6737 St. Olavs plass, 0130 OSLO • Besøksadresse: Verkstedveien 1, 0277 Oslo
Tlf.: 21 49 50 70 • postmottak@ehelse.no • www.ehelse.no

Utkast referat, 22.sept. 2021

Direktoratet for e-helse

Referat programstyremøte program digital samhandling

Møteleder: Hans Löwe Larsen, Direktoratet for e-helse

Dato: 14. sept. 2021

Møtenr.: 5/2021

Til stede: Ole Johan Kvan, Helse Sør-Øst RHF
Kirsti Pedersen, Oslo kommune
Kjetil Løyning, Kristiansand kommune
Odd Martin Solem, Norsk Helsenett
Thore Thomassen, HelseDirektoratet
Roger Schäffer, Folkehelseinstituttet
Per Olav Skjesol, Helse Midt-Norge RHF
Kristine Skjøthaug, Stavanger kommune
Bjørn Nilsen, Helse Nord RHF
Eirik Arnesen, Legeforeningen
Terje Wistner, KS

Forfall: Merete Lyngstad, Norsk Sykepleierforbund
Erik M. Hansen, Helse Vest RHF

Andre som var til stede: Erik Hovde, Direktoratet for e-helse
Kjersti Skavik, Direktoratet for e-helse
Elin Værnes Anthonisen, Direktoratet for e-helse
Thomas Grimeland, Direktoratet for e-helse

Til stede på sak: Kristian Berg Roksvaag, Direktoratet for e-helse, (sak 32/21)
Jarle Boland (Innleid), Direktoratet for e-helse, (sak 32/21)

Saksnummer	Agenda	Beskrivelse	Saksdokument	Type sak
28/21	Godkjenning av innkalling og referat	Godkjenning av innkalling og referat Status aksjonspunkt	Status aksjonspunkt	Tilslutning
29/21	Status program	1. Ny innretning på PS-møtene 2. Status program 3. Orienteringssaker <ul style="list-style-type: none"> • Organisering Kjernegrupper • Prosess styringsdokument • Forvaltnings-, drifts- og vedlikeholdskostnader	29-21 Status program	Orientering

Direktoratet for e-helse
Postboks 6737 St. Olavs plass, 0130 OSLO • Besøksadresse: Verkstedveien 1, 0277 Oslo
Tlf.: 21 49 50 70 • postmottak@ehelse.no • www.ehelse.no

Endelig referat, 01.okt 2021

Godkjenning av innkalling | Status aksjonspunkt

- Aksjonspunkt «Kalle inn til ekstraordinært programstyremøte» fra forrige møte avsluttet
  - ekstraordinært programstyremøte ikke gjennomført da foreslåtte møtealternativer ikke ga tilstrekkelig oppslutning
- Ingen flere aksjonspunkter

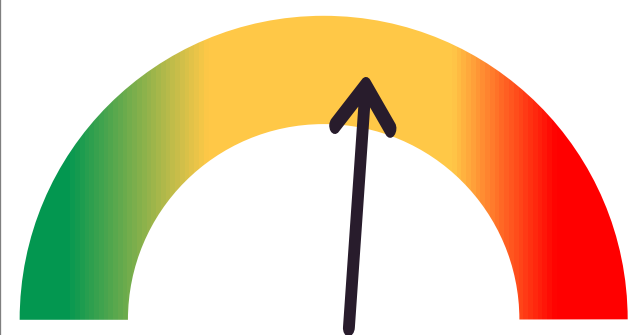
Direktoratet for
e-helse

Status program

Sak 35/21

Status | PDS - totalen

Fase	Framdrift	Økonomi	Kvalitet	Risiko	Kommentar
Planlegging/gjennomføring					Økonomi og kvalitet er grønn. Prognose for 2021 tilsier et underforbruk på om lag 80 mill. kroner. Framdrift og risiko er gul (se begrunnelser nedenfor)

Pr 11.10.2021

Overordnet status:

- Programmet er i overgang planleggings-/gjennomføringsfase.
- Forprosjekt steg 2 ligger på plan: Omfang er avstemt med sektor, mens gjennomføringsstrategi er i prosess. KS/kommunen har gitt tilbakemelding om behov for forankringsprosess i kommunal sektor. Positivt dialog med EKS.
- NILAR og TAG er forsinket ift. leveranseplan for 2021 behandlet i programstyret 12.03. Reviderte planer behandles i programstyret 20.10.

Avhengigheter, behov for tiltak utenfor program eller styringssignaler fra HOD:

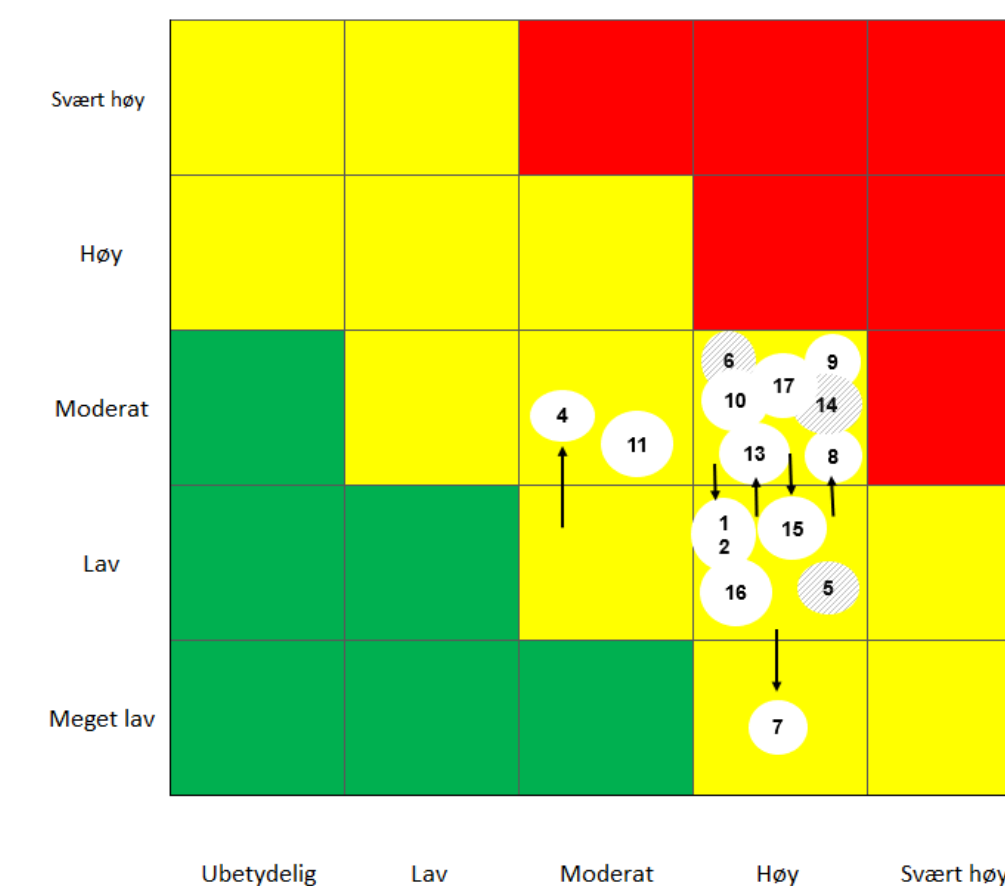
- Avventer formell tilbakemelding fra HOD vedrørende rettsgrunnlag/lovregulering for NILAR.
- Inngå flere avtaler med NHN, særlig for TAG.
- NHN avklarer sin innstilling til videre innføring av tillitsmodell og dokumentdeling.

Hovedleveranser

Viktigste risiki

- Utilstrekkelig faglig forankring i sektor medfører at løsningsvalg og planer ikke får tilslutning i programstyret/den nasjonale styringsmodellen (ID #17)
- Risiko for at anbefalt løsning for NILAR mangler rettsgrunnlag (ID #13)

Direktoratet for
e-helse

Status dokumentdeling ved Norsk helsenett

Sak 36/21

Direktoratet for
e-helse

Revidert leveranseplan for TAG 2021 - 2022

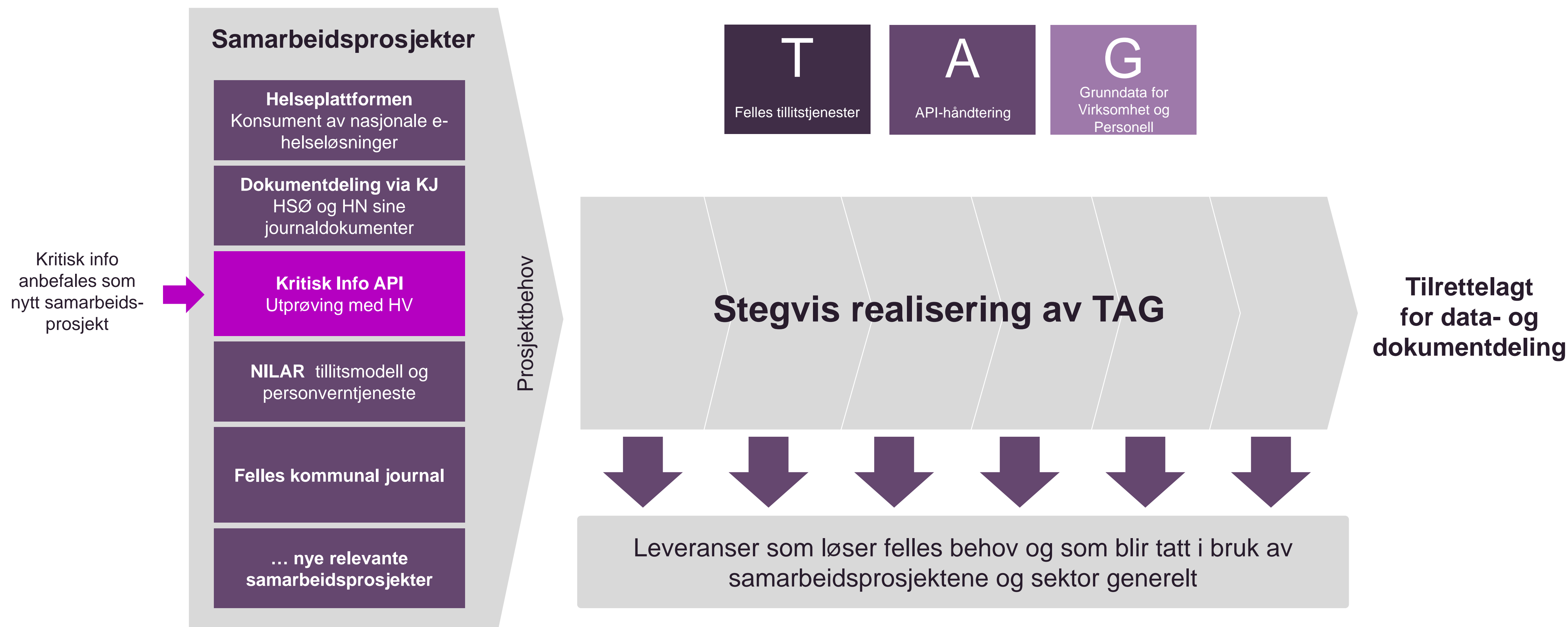
Sak 37/21

Forslag til vedtak

Hensikten med sakene er å sikre videre fremdrift for TAG-prosjektet i PDS. Vi ber om Programstyrets tilslutning til revidering av plan for eksisterende leveranser, prioritering av kommende leveranser samt nytt samarbeidsprosjekt på kritisk info API

1. Programstyret gir tilslutning til at de foreslåtte leveransene fra produkkøen prioriteres (behov 06-10) og forslag til revidert leveranseplan for 2021. Programstyrets medlemmer vil støtte prosjektet ved å sikre sektors bidrag i behovskonkretisering, utvikling samt innføring og ibruskstakelse for på den måten å sikre at prosjektets mål oppnås.
2. Programstyret gir tilslutning til at utprøving av API for kritisk info inkluderes i omfanget til program digital samhandling og legges til TAG prosjektet.

Gjennomføringsstrategi – stegvis realisering sammen med relevante utprøvings- og samarbeidsprosjekter

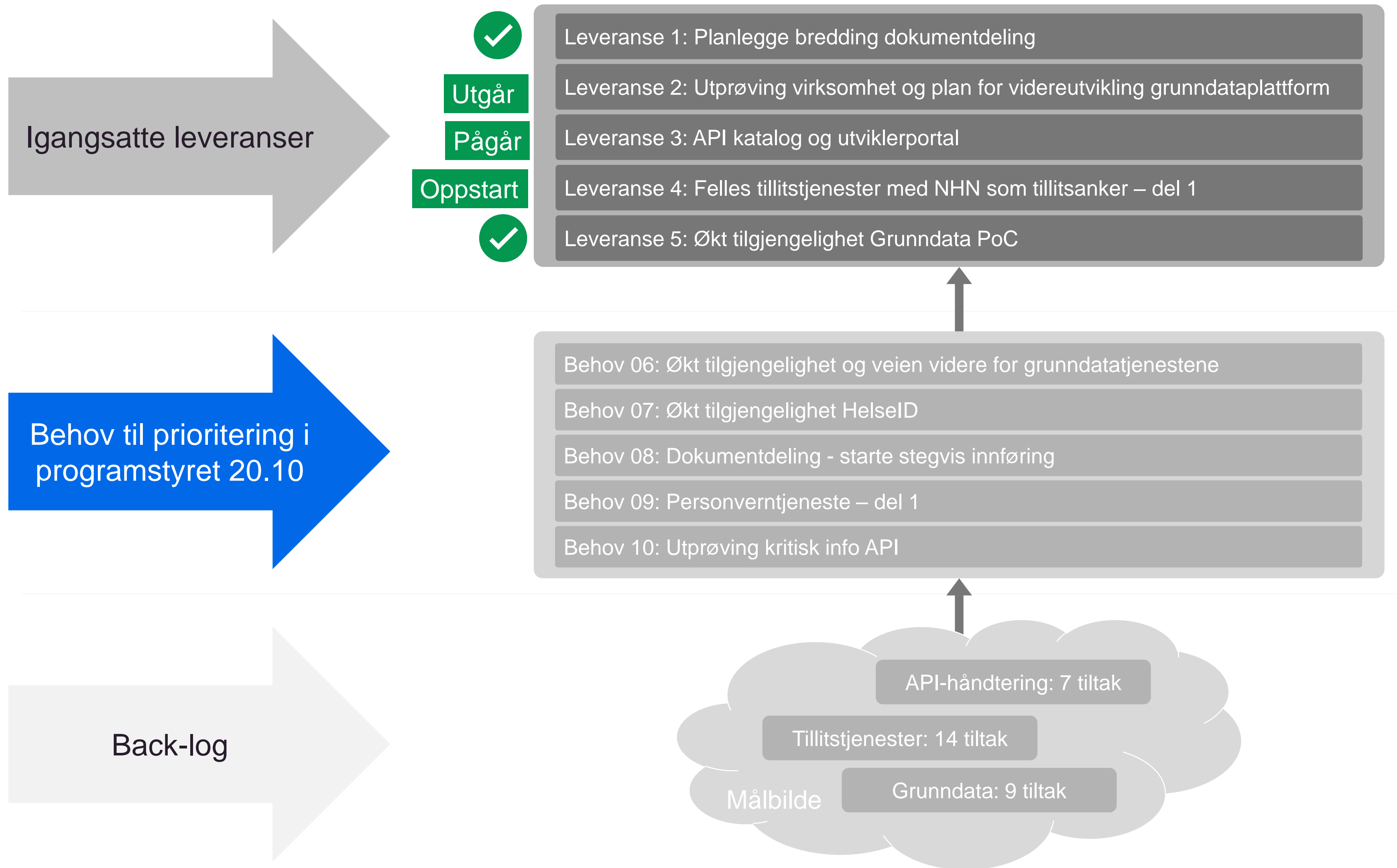

Forslag til ny leveranse - Utprøving API for kritisk info

- Kritisk info er i dag registrert i flere ulike systemer innad i og på tvers av behandlingssteder i helsesektoren og data er fragmentert og inkonsistent. Det er derfor etablert en database for Kritisk info i Kjernejournal, som et grunnlag for deling av data på tvers av helsevirksomheter
- API for kritisk info (KI API) er prioritert av sektor og identifisert som et steg i veikartet for nasjonale e-helseløsninger
- Utviklingen av API for kritisk info ble gjennomført i 2020, men utprøvingen er ikke startet. Behov for et nasjonalt prosjekt til å støtte utprøvingen.
- Utprøvingen foreslås gjennomført med Helse Vest som samarbeidspart sammen med NHN og PDS
- API for kritisk info er en god kandidat for å skaffe erfaring med å operasjonalisere tillitsmodellen for datadeling. I tillegg vi prosjektet gi nyttige erfaringen med datadeling som samhandlingsform og for API-håndtering i TAG.

Forslag til vedtak: Programstyret gir tilslutning til at utprøving av API for kritisk info inkluderes i omfanget til program digital samhandling og legges til TAG prosjektet.

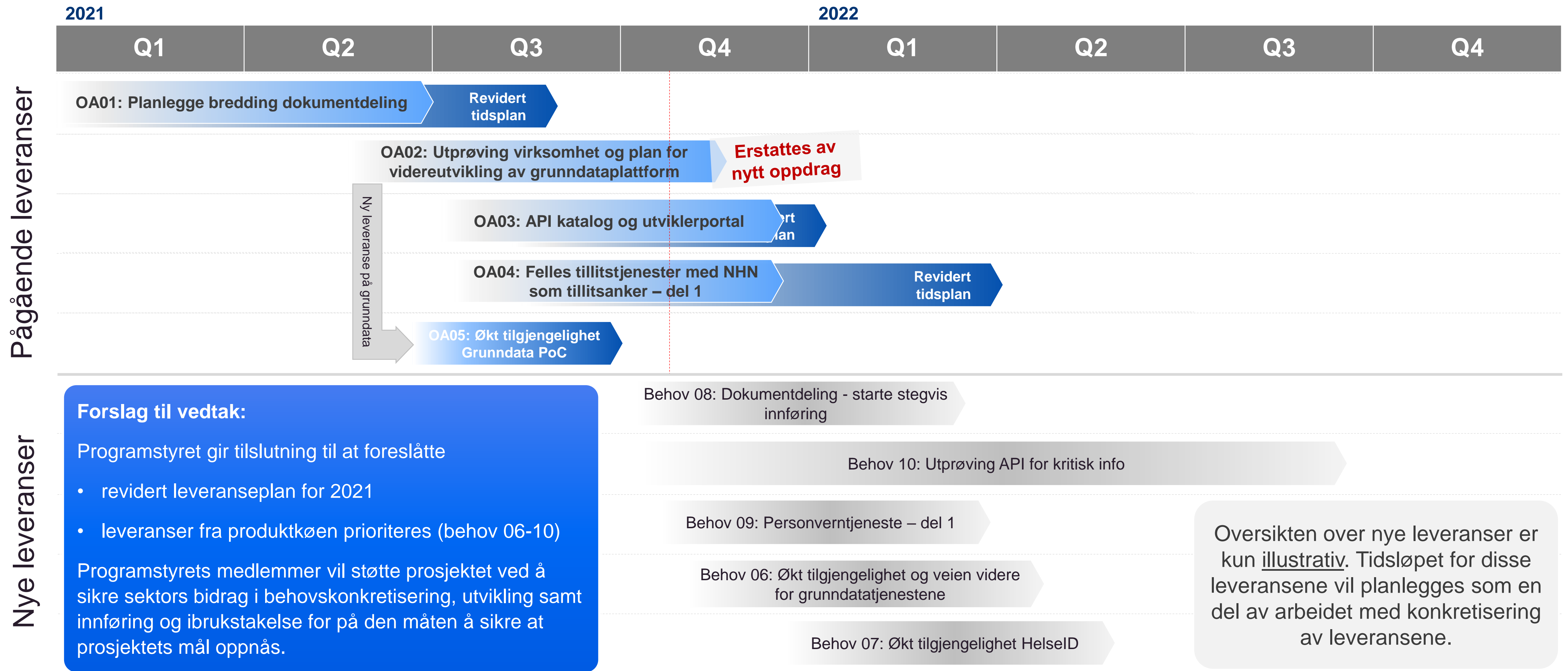
Produktkøen til TAG p.t.

Behov til prioritering i programstyret

ID	Tittel	Formål
Behov 06	Økt tilgjengelighet og veien videre for grunndatatjenestene	Formålet er å gjøre eksisterende grunndataløsning økt tilgjengelighet og finne ut hvilken retning arbeidet med grunndata skal ta basert på læringen vi har fått i OA05. Det har vist seg vanskelig å flytte eksisterende løsning over på ny teknisk plattform.
Behov 07	Økt tilgjengelighet HelseID	Bedre driftssikkerheten til HelseID for å hindre nedetid. HelseID blir mer og mer kritisk og må sikres god tilgjengelighet.
Behov 08	Dokumentdeling - starte stegvis innføring	Videreutvikle dokumentdelingsløsningen, gjennomføre organisatoriske tiltak og starte stegvis innføring av dokumentdeling til konsumentgrupper i KJ.
Behov 09	Personverntjeneste – del 1	Iht. lovgivningen skal en pasient kunne motsette seg deling av sine helseopplysninger. Formålet med dette oppdraget er å få på plass arkitektur for personverntjenesten som felleskomponent og støtte for NILAR.
Behov 10	Utprøving kritisk info API	Programmet anbefaler at utprøvingen av kritisk info API gjennomføres som en del av TAG <i>Behandlet tidligere i presentasjonen</i>

Revidert leveranseplan for TAG for 2021/22, samlet

Forslag til vedtak

Hensikten med sakene er å sikre videre fremdrift for TAG-prosjektet i PDS. Vi ber om Programstyrets tilslutning til revidering av plan for eksisterende leveranser, prioritering av kommende leveranser samt nytt samarbeidsprosjekt på kritisk info API

1. Programstyret gir tilslutning til at de foreslåtte leveransene fra produkkøen prioriteres (behov 06-10) og forslag til revidert leveranseplan for 2021. Programstyrets medlemmer vil støtte prosjektet ved å sikre sektors bidrag i behovskonkretisering, utvikling samt innføring og ibruskstakelse for på den måten å sikre at prosjektets mål oppnås.
2. Programstyret gir tilslutning til at utprøving av API for kritisk info inkluderes i omfanget til program digital samhandling og legges til TAG prosjektet.

Direktoratet for
e-helse

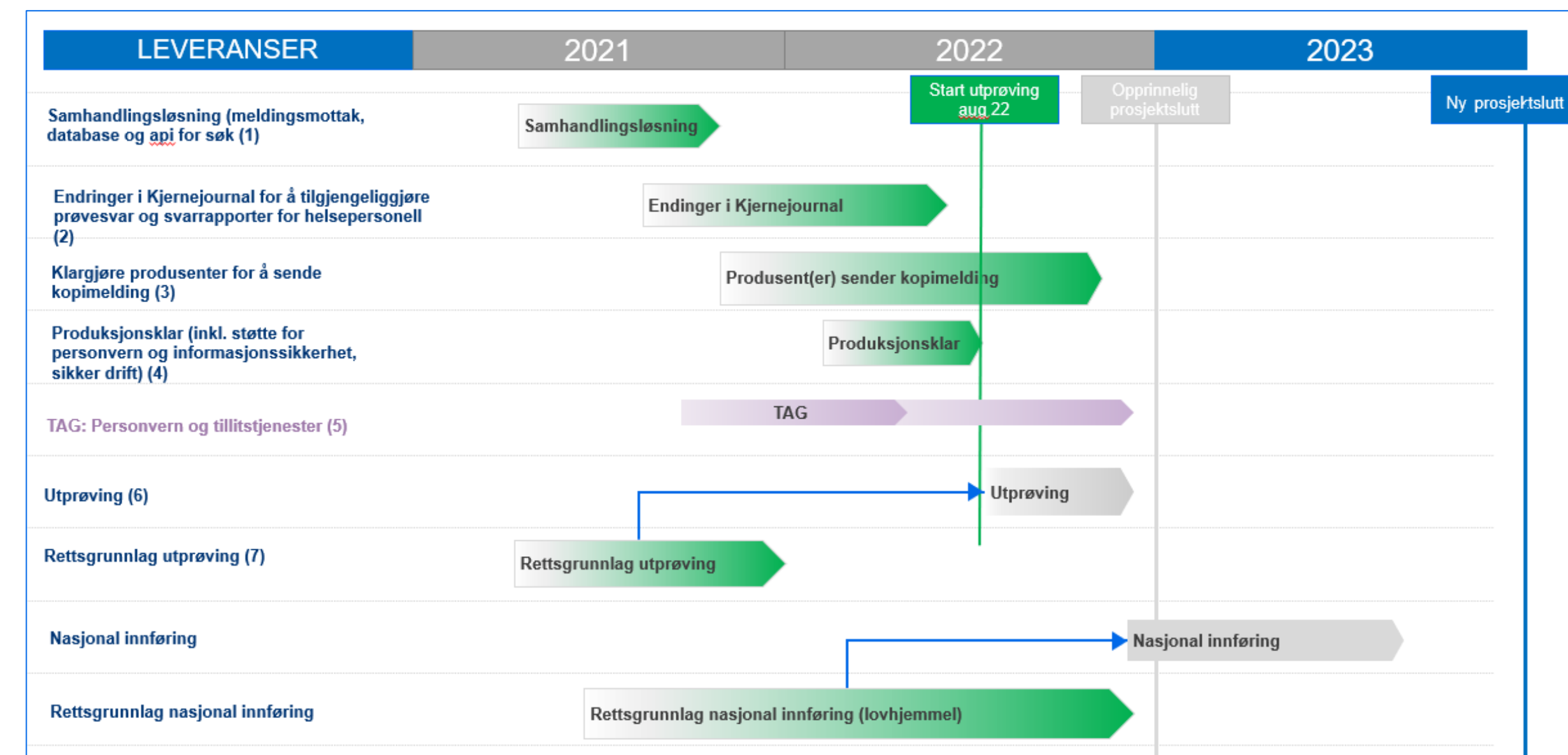
Revidert leveranseplan for NILAR for helsepersonell

Sak 38/21

Revidert leveranseplan NILAR for helsepersonell (MVP)

Forslag til vedtak:

- Programstyret gir sin tilslutning til revidert leveranseplan for NILAR for helsepersonell, herunder foreslått prioritering og arbeid med problemstillinger og tar presentasjon av status for prosjektet til orientering.

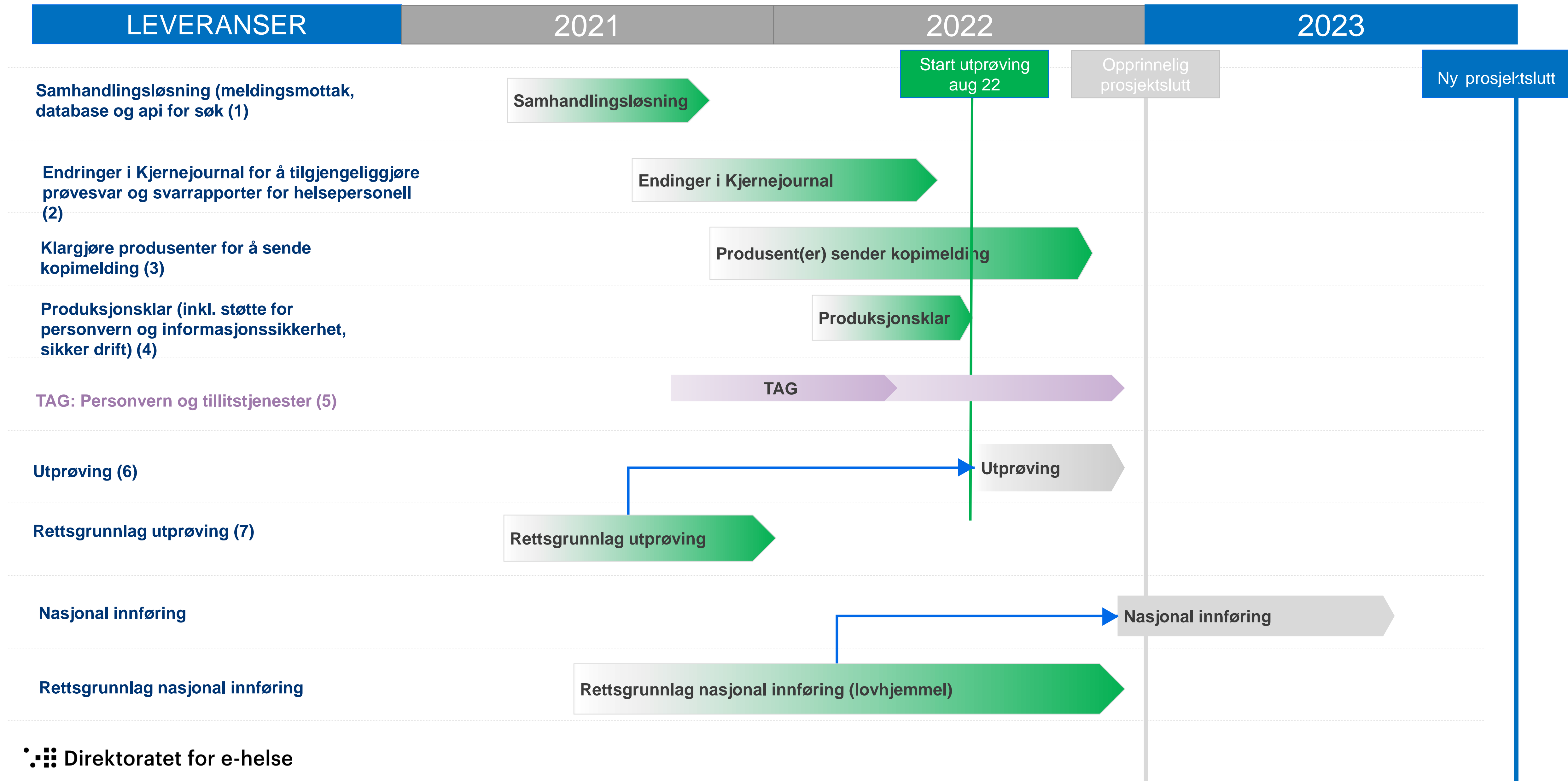
Prioritering av problemstillinger og prosess fremover

Prosjektet har utarbeidet en oversikt over problemstillinger som må avklares og løses før en produksjonssetting. For å ivareta en tidlig utprøving er det i første omgang fokus på ambisjonsnivået for MVP (tilgjengeliggjøring for helsepersonell).

Behov som sperring, logging, innsyn mv diskuteres og forankres i de sektorsammensatte samarbeidsgruppene. Videre har vi tett involvering av juristene, herunder bistand fra Helsedirektoratet. FHI deltar i ukentlige designmøter for å bidra med erfaringene fra MSIS.

ID	BESKRIVELSE	PRIORITET
1	Personvern (først fokus på MVP)	1
2	Informasjonssikkerhet (først fokus på MVP)	1
3	Klargjøre produsenter for sending av kopimeldinger	1
4	Rettsgrunnlag for sentral lagring og behandling av kopimeldinger for utprøving	1
5	Roller og ansvar (først fokus på MVP)	1
6	Transisjon i forhold til FHI m.fl.	2
7	Datakvalitet i meldingene	2
8	Pasientsikkerhet og oppfølging av prøvesvar	2
9	Brukervennlighet og brukerstøtte	3
10	Planlegge utprøving og innføring	3
11	Prosesser for produksjonssetting, overlevering til drift og forvaltning, konfigurasjonsstyring	3

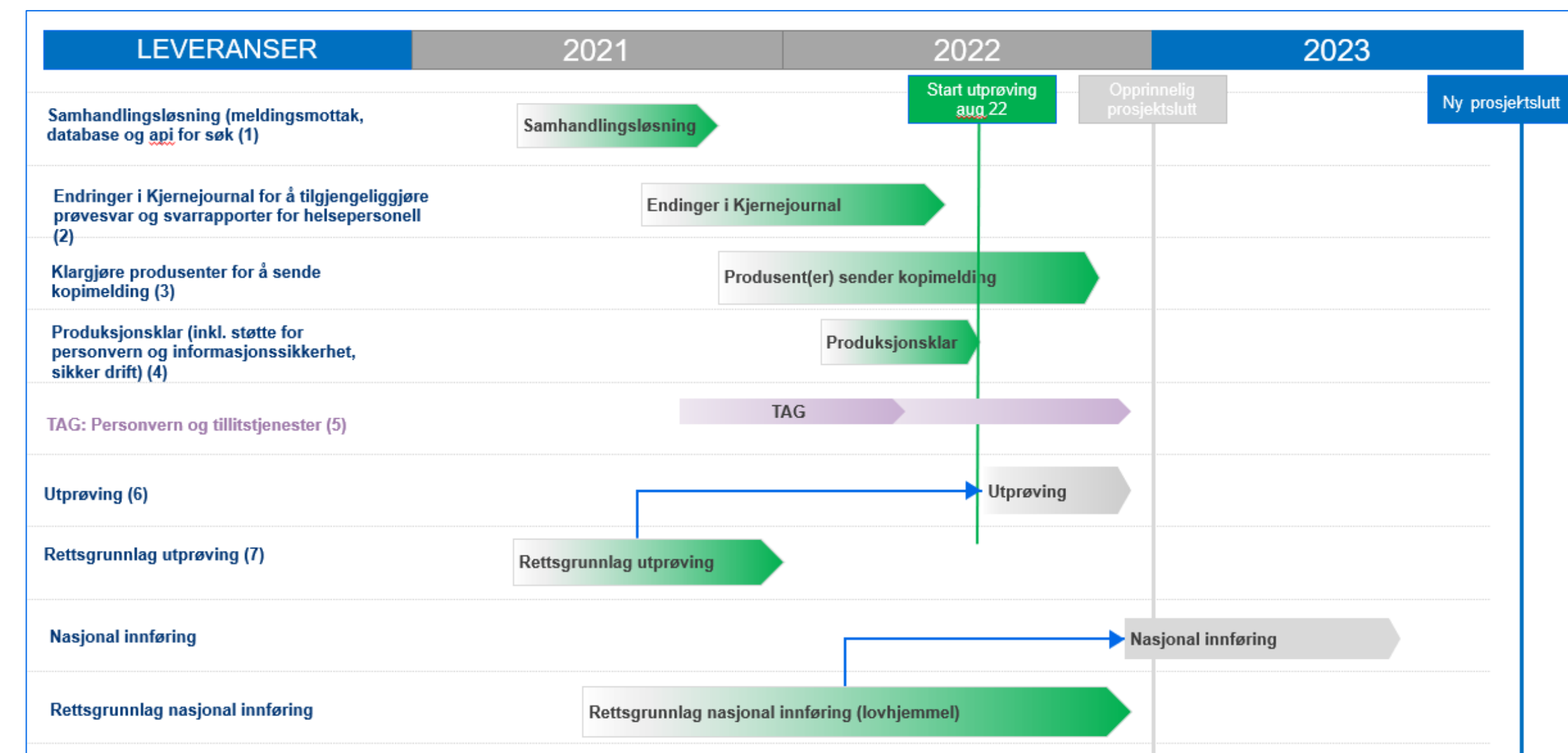
Forslag til revidert leveranseplan 2021-23 (MVP NILAR for helsepersonell)

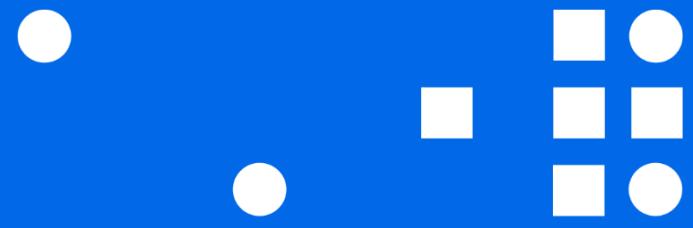

Revidert leveranseplan NILAR for helsepersonell (MVP)

Forslag til vedtak:

- Programstyret gir sin tilslutning til revidert leveranseplan for NILAR for helsepersonell, herunder foreslått prioritering og arbeid med problemstillinger og tar presentasjon av status for prosjektet til orientering.

Direktoratet for
e-helse

Tilslutning til prinsipper for gjennomføringsstrategi og styringsmodell for steg 2

Sak 39/21

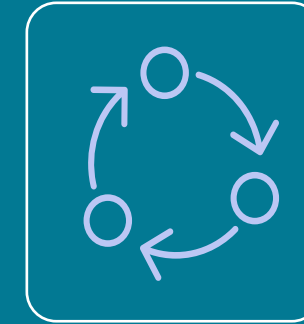
Strategiske prinsipper

Prinsipper for gjennomføringsstrategi

Forslag til vedtak: Programstyret gir tilslutning til prinsippene for gjennomføringsstrategi.

Iterativ gjennomføring for å redusere risiko og kompleksitet

Tydelig forankring, beslutning og kvalitetssikring før hver iterasjon

Baseres på tiltak som ligger i veikart for nasjonale e-helseløsninger

Prioritering av de aktivitetene som gir mest nytte i forhold til ressursbruk

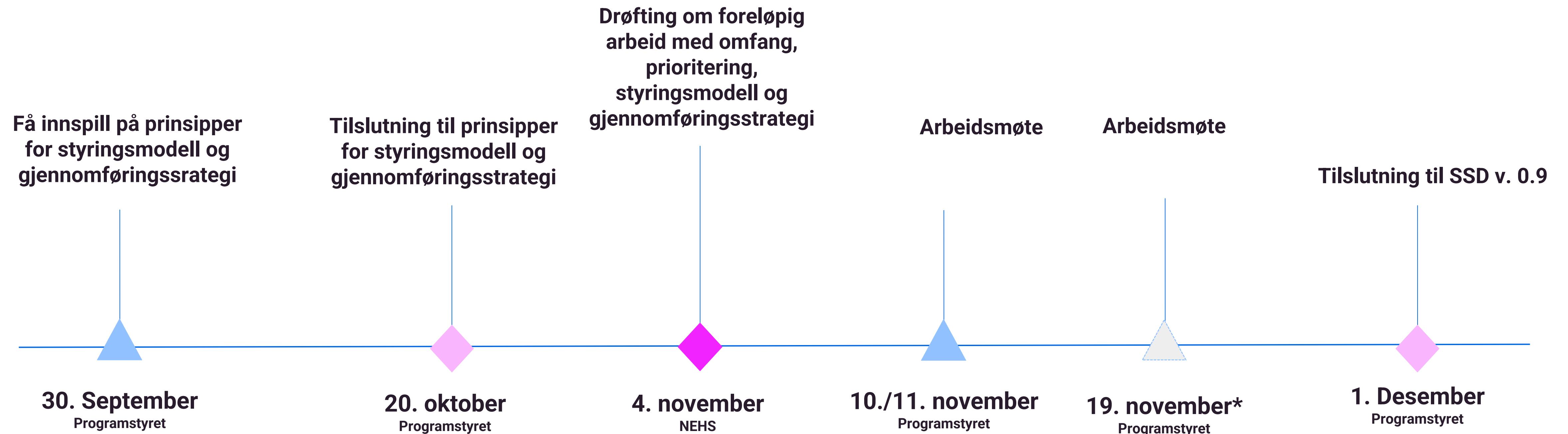
Virksomhetene må ha organisatorisk og teknisk kapasitet til å ta i bruk løsningene

Prinsippene vil brukes i det videre arbeid med å detaljere og beskrive styringsmodellen for steg 2

- 1 Styringsmodellen skal understøtte en smidig gjennomføring og nyttestyring av tiltak i steg 2.
- 2 Programmet skal styres i tråd med de overordnede målene og føringene som følger av forprosjektet for steg 2 og målbildet for helhetlig samhandling.
- 3 Alle aktører som berøres av endringen og er ansvarlig for at gevinster blir realisert skal være representert i programstyret.
- 4 Programeier må ta ansvar for å balansere ulike interesser og sikre at vi skaper mest mulig felles nytte for investeringene som oppfyller regjeringens intensjoner/krav
- 5 Saker av strategisk betydning for steg 2 skal behandles i nasjonal styringsmodell for e-helse i henhold til de retningslinjene som gjelder.*
- 6 Samarbeids- og leveransemodellen mellom Direktoratet for e-helse og Norsk Helsenett vil ligge til grunn for ansvaret for gjennomføringen av steg 2.
- 7 MSP® legges til grunn for styringsstrukturen og programorganiseringen.
- 8 Investerings- og forvaltningskostnad for helhetlig samhandling utover steg 1 skal fordeles mellom regionale helseforetak og kommuner.**

Forslag til vedtak:
Programstyret gir tilslutning til prinsippene for styringsmodell.

Forprosjektet vil bruke prinsippene og innspill fra dagens møte til å detaljere styringsmodell og gjennomføringsstrategi for steg 2

- ▲ Planlagte arbeidsmøter
- ▲ *Mulig arbeidsmøter (tidspunkt ikke avklart)
- ◆ Programstyremøter
- ◆ Møte i Nasjonalt e-helsestyre

Tidspunkt for arbeidsmøte 10./11. november

Det er allerede invitert til arbeidsmøte 10. november, men dette er i kollisjon med ehin

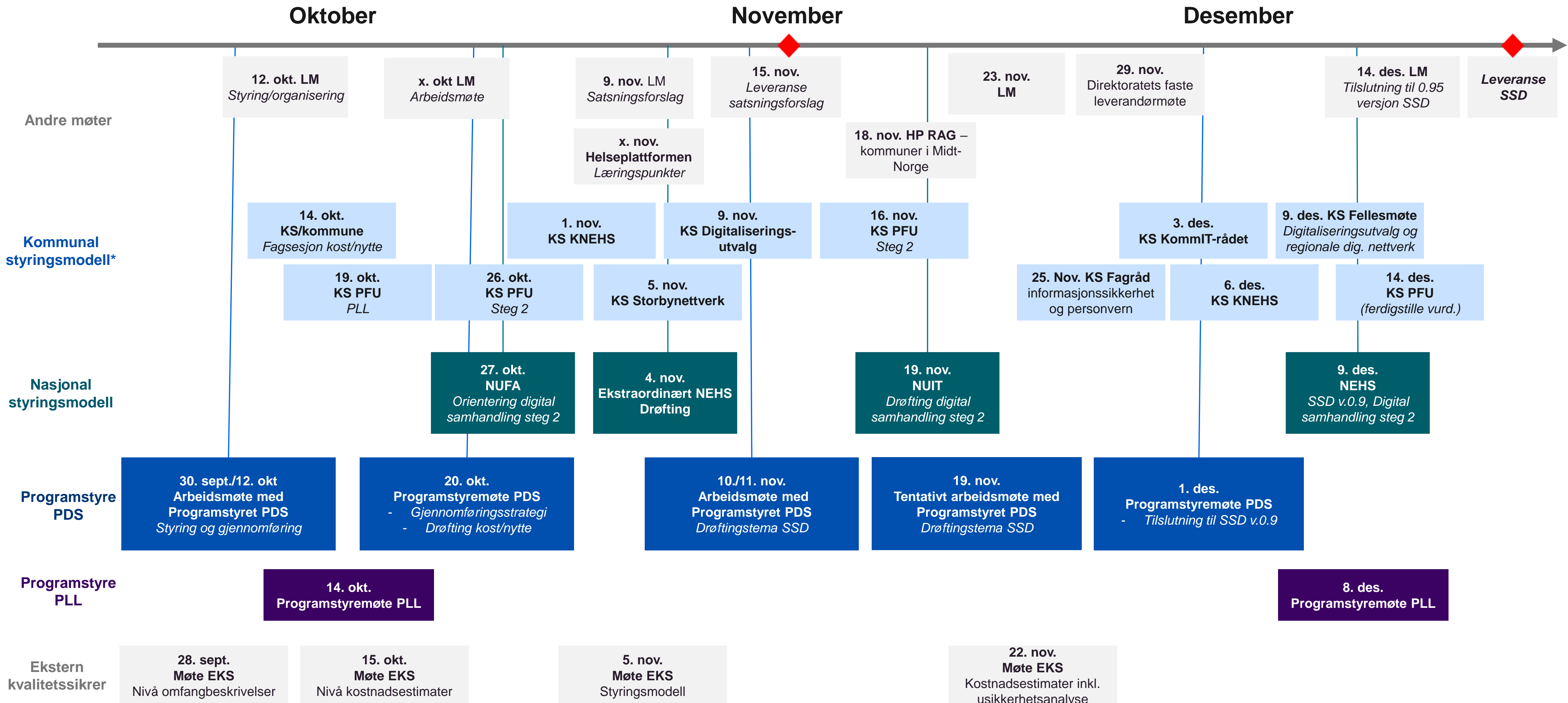
- 10. november kl. 12 – 16 (ref. invitasjon)

Alternativ

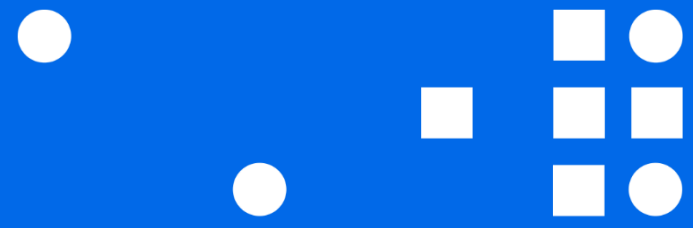
- 11. november kl. 09 – 13 (forslag nytt tidspunkt)

I tillegg foreslås arbeidsmøte 19. november

Videre prosess forprosjekt steg 2 PDS frem til leveranse av SSD

* Møtene med kommunal styringsmodell er under avklaring

Direktoratet for
e-helse

**Takk for i dag og
velkommen til neste møte!**

Programeier **Hans Löwe Larsen**, Hans.Lowe.Larsen@ehelse.no

Programleder **Erik Hovde**, Erik.Hovde@ehelse.no

Ass. programleder **Kjersti Skavik**, Kjersti.Skavik@ehelse.no